

RICHTLIJNEN MILIEU-EFFECTRAPPORT STRANDVLAKTE IJMUIDEN

GEMEENTE VELSEN

JUNI 1987

GEMEENTE VELSEN

Door aanlanding is ten zuiden van de zuidpier in IJmuiden een strandvlakte ontstaan. De gemeenteraad van Velsen wil hier een recreatief-toeristische ontwikkeling op gang brengen. Hiertoe zal een bestemmingsplan 'IJmuiden aan Zee' worden opgesteld.

Ter onderbouwing van het bestemmingsplan heeft de gemeenteraad op 29 januari 1987 besloten een Milieu-effectrapport (MER) op te stellen voor het recreatief-toeristisch ontwikkelingsplan voor de strandvlakte. In het MER zullen de gevolgen van het strandplan voor het milieu worden beschreven.

De m.e.r.-procedure is per 1 maart 1987 van start gegaan met de bekendmaking van het voornemen aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Cmer) en aan de adviseurs (inspecteur van het Staatstoezicht op de volksgezondheid en de directeur Landbouw, Natuur en Recreatie). Tevens is het voornemen gepubliceerd in diverse dag- en weekbladen.

Door ons college is een startnotitie gemaakt, die gebruikt kon worden als hulpmiddel bij het bepalen van de inhoud van het MER. Op de startnotitie zijn elf inspraakreacties bij ons binnengekomen, en een gezamenlijke reactie van de beide adviseurs.

Voordat met het opstellen van het MER kan worden begonnen moet de inhoud van het rapport worden afgebakend. Een onafhankelijke commissie van deskundigen (de Cmer) moet daarover in de gelegenheid worden gesteld advies te geven aan de gemeente.

De Cmer heeft op 29 april 1987 het advies voor richtlijnen milieu-effectrapport strandvlakte IJmuiden aan ons college aangeboden. In dit advies zijn de meeste inspraakreacties verwerkt.

Ons college heeft op 2 juni 1987 de in dit onderhavige rapport neergelegde richtlijnen vastgesteld. De vaststelling geschiedde na advies van de raadscommissies voor milieu, welzijn en ruimtelijke ontwikkeling. In het commissieadvies zijn alle inspraakreacties en adviezen verwerkt.

In de aanbiedingsbrief bij het advies voor de richtlijnen voor het Milieu-effectrapport doet de Cmer de suggestie om ook het bestemmingsplan IJmuiderslag bij deze m.e.r. te betrekken. Uit de vastgestelde richtlijnen blijkt dat ons college het gebied van het bestemmingsplan IJmuiderslag tot het directe studiegebied van het MER rekenen (zie punt 6.1.). Ons college wil echter de indruk vermijden dat de voorzieningen, die reeds bij het IJmuiderslag gerealiseerd zijn of die binnenkort uitgevoerd worden (waarvoor recentelijk een procedure ex artikel 19 W.R.O. is gevoerd), ter discussie zullen worden gesteld. Op dit punt is de bestuurlijke besluitvorming afgerond.

De vastgestelde richtlijnen wijken op enkele punten af van de door de Cmer opgestelde advies-richtlijnen. De motivatie voor de belangrijkste afwijkingen is als volgt:

- * 3.3. De uitsplitsing in centrumvoorzieningen is achterwege gelaten omdat de aantrekkingskracht vooral bepaald wordt door de combinatie en de omvang van de voorzieningen als totaal. Het gaat ons inziens juist om de optelsom van de effecten van de onderscheiden centrumvoorzieningen. Dat wil niet zeggen dat het effect van elke voorziening buiten beschouwing blijft.
- * blz. 4 (onderaan). Deze passage is aangevuld om tegemoet te komen aan het bezwaar van de Cmer dat de doelstelling 'natuur' in de startnotitie onderbelicht is gebleven.
- * 3.5. Deze paragraaf is veranderd omdat het logischer lijkt nauwkeurige planvoorschriften af te leiden uit het MER, dan ze al bij voorbaat in de richtlijnen te verwerken.
- * 4.1.1. Zie 3.3.
- * 4.1.7. Door de Cmer worden de beide varianten uit de startnotitie te weinig divers geacht. Om hieraan tegemoet te komen is een nieuwe methodische opzet gemaakt om de verschillen tussen de varianten zichtbaar te maken. Daarbij is gestreefd naar een evenwicht in abstractieniveau voor alle varianten waar in de richtlijnen om wordt gevraagd. Dit werkt ook door in de beschrijving van de varianten in 4.2 en 4.3.
- * 4.3. Een alternatief dat uitgaat van bestemming en inrichting enkel gericht op natuurontwikkeling in het gehele plangebied wordt niet onderzocht, aangezien dit alternatief niet voldoet aan de in de startnotitie geformuleerde doelstellingen. Bovendien wordt in alternatief 2.b. de "natuurlijke ontwikkeling" beschreven.
- * 6.4. Deze verandering is aangebracht omdat de autonome ontwikkeling als een beter referentiekader wordt beschouwd dan de huidige situatie.
- * 6.5. Het noemen van dB(A)-waarden zonder specificatie naar geluidsbron, waarnemingshoogte, berekeningswijze e.d. zegt niet veel.
- * 7.3.1. (2e gedachtestreepje). Een meer uitvoerig onderzoek naar de kwaliteit wordt alleen noodzakelijk geacht, indien er duidelijke aanwijzingen zijn voor verontreiniging.
- * 7.3.3. (laatste gedachtestreepje). Dit is geen effect van het plan; kan dus worden weggelaten.

Op basis van de hierna volgende richtlijnen heeft ons college opdracht gegeven het Milieu-effectrapport te maken.

IJmuiden, 2 juni 1987.

Burgemeester en wethouders van Velsen,
de secretaris, de burgemeester,

RICHTLIJNEN

MILIEU-EFFECTRAPPORT

STRANDVLAKTE IJMUIDEN

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
1. Inleiding	1
2. Samenvatting van de richtlijnen	2
3. Probleemstelling en doel	4
4. Alternatieven en varianten	6
4.1. Algemeen	6
4.2. Het nul(plus)alternatief	7
4.3. Planalternatieven	8
4.4. Nadere milieubescherpende maatregelen	9
4.5. Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast	10
5. Te nemen en eerder genomen besluiten	11
6. Bestaande toestand van het milieu en te verwachten ontwikkelingen van dat milieu	12
7. Gevolgen voor het milieu	14
7.1. Algemeen	14
7.2. Prioriteiten en mate van detail bij de gevolgen per milieu-aspect	14
7.3. Effectenmatrix, bouwstenen	15
7.3.1. Bouwsteen jachthaven	15
7.3.2. Duinregel en nieuw zeestrand	16
7.3.3. Centrumgebied	17
7.3.4. Binnenmeer	17
7.3.5. Gebied met natuurbestemming	18
7.3.6. Ontsluiting, toevoerwegen, parkeerplaatsen	18
7.4. Effectenmatrix, algemene milieu-aspecten	19
7.4.1. Geohydrologische en afgeleide effecten	19
7.4.2. (Avi)fauna	20
7.4.3. Landschap	20
7.4.4. Geluidhinder	20
7.4.5. Volksgezondheid en veiligheid	21
7.4.6. Overige aspecten	21
7.4.7. Indirecte gevolgen en gevolgen van secundaire activiteiten	21
8. Vergelijking van de alternatieven/varianten	22
9. Overzicht van leemten in kennis en informatie	23
10. Vorm en presentatie van het MER	24
11. Samenvatting van het MER	25

Bijlage

lijst van reacties

1. INLEIDING

De gemeenteraad van Velsen wil een bestemmingsplan IJmuiden aan Zee vaststellen voor het gebied van de Strandvlakte, dat door aanlanding ten zuiden van de Zuidpier is ontstaan. De gemeenteraad wil hier een recreatief-toeristische ontwikkeling op gang brengen.

Nadat het (concept-)voorontwerp-bestemmingsplan IJmuiden aan Zee was opgesteld en ter visie was gelegd, werd naar aanleiding van de binnengekomen reacties alsnog op 29 januari 1987 besloten om ter onderbouwing een Milieu-effectrapport (MER) op te stellen.

Op verzoek van het college van burgemeester en wethouders heeft een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Cmer) onder voorzitterschap van dr. H. Cohen advies uitgebracht over de gewenste inhoud van het op te stellen Milieu-effectrapport. De Cmer heeft op 29 april 1987 het advies inzake de richtlijnen voor het MER uitgebracht.

Voor u liggen de richtlijnen voor de milieu-effectrapportage t.b.v. het recreatief-toeristisch ontwikkelingsplan voor de strandvlakte in IJmuiden. De richtlijnen zijn op 2 juni 1987 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld, gehoord de commissies milieu, welzijn en ruimtelijke ontwikkeling.

In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting van de richtlijnen gegeven. In de volgende hoofdstukken worden de belangrijkste vragen en aandachtspunten gegeven waarop het MER t.b.v. de besluitvorming antwoord zal moeten geven respectievelijk zal moeten ingaan.

2. SAMENVATTING VAN DE RICHTLIJNEN

Hieronder worden de hoofdpunten van de richtlijnen kort samengevat.

De prognoses voor het verblijfs- en dagrecreatieve gebruik van de diverse onderdelen van de plannen zullen moeten worden aangegeven.

De doelstellingen van de plannen (zie startnotitie) dienen niet zo eng geïnterpreteerd te worden dat natuurontwikkeling geen reële kans krijgt, en niet zo ruim dat voor het centrumgebied allerlei sterk verschillende uitwerkingen mogelijk blijven.

Bij het opstellen van alternatieven en varianten is het van belang onderscheid te maken in alternatieven ten aanzien van bestemming, inrichting, uitvoering en beheer. Als alternatieven/varianten moeten in het Milieu-Effectrapport de volgende tot het einde toe volwaardig worden uitgewerkt:

1. Het nul-alternatief, primair als referentiesituatie. Hierin wordt de te verwachten autonome ontwikkeling ten aanzien van natuurlijke gesteldheid en recreatief gebruik beschreven bij ongewijzigde bestemming en beheer. Er worden geen gerichte inrichtingsmaatregelen getroffen.
2. Het nul-plus-alternatief, een variant op het nul-alternatief met eventueel beperkte inrichtingsmaatregelen voor recreatie en gerichte beheersmaatregelen ten aanzien van recreatief gebruik. In een tweede variant kunnen gerichte beheersmaatregelen ten aanzien van natuur in beschouwing worden genomen.
3. Het planalternatief met de volgende inrichtingsvarianten:
 - 3.1. Een recreatief-toeristische ontwikkeling en natuurontwikkeling volgens de globale opzet van het voorontwerp-bestemmingsplan, waarbij rekening wordt gehouden met een maximale intensiteit en spreiding van de voorzieningen zoals die binnen dit plan mogelijk is. Voor het grootste deel van het gebied bij bestemming, inrichting en beheer de nadruk op recreatie.
 - 3.2. Een minder ambitieuze opzet, waarin meer dan in de huidige planopzet vorm wordt gegeven aan de voorgenomen zonering cultuur-natuur door in het middengebied ruimte te geven aan een verweving van recreatie en natuurontwikkeling. Bij bestemming, inrichting en beheer voor een deel van het gebied een verweving van recreatie en natuur.

Uitgangspunten hierbij zijn:

 - een kleinere jachthaven;
 - een beperkte omvang van de bebouwing in het centrumgebied, ingepast in het landschap;
 - al dan niet een binnenmeer, naar het noorden opgeschoven zodat een groter overgangsgebied met de natuurgebieden ontstaat;
 - een zodanige inpassing van de ontwikkelingen aan het IJmuiderslag dat de voorgestelde ontwikkeling van druk bezocht in het noorden naar minder druk bezocht in het zuiden kans van slagen heeft;
 - minimalisering van de effecten van de verkeersaantrekkende werking, optimaal gebruik van openbaar vervoer, ontsluiting in hoofdzaak via het noorden.

Bij deze inrichtingsvarianten dienen nog nadere milieubeschermende maatregelen te worden getroffen (zie 4.4.2.).

4. Het zogeheten "meest milieuvriendelijke alternatief" waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast.

Tijdens het opstellen van het MER dient dit alternatief nader vorm te krijgen uit elementen van de andere beschouwde alternatieven/varianten.

Een alternatief dat uitgaat van bestemming en inrichting enkel gericht op natuurontwikkeling in het gehele plangebied wordt niet onderzocht, aangezien dit alternatief niet voldoet aan de in de startnotitie geformuleerde doelstellingen.

In het MER wordt vermeld voor welke besluiten het is opgesteld en welke besluiten in een later stadium nog genomen moeten worden. Aan welke beperkingen en randvoorwaarden zijn de te nemen besluiten onderhevig? Welke instrumenten worden gehanteerd om de plannen te realiseren?

Milieu-effecten van de plannen kunnen worden verwacht op de Strandvlakte zelf en in het bijzonder in de aangrenzende duingebieden. Ook op en langs toegangswegen zijn milieu-effecten mogelijk. De bestaande toestand van het betreffende milieu dient voor zover relevant te worden beschreven.

De gevolgen voor het milieu van de alternatieven/varianten dienen in hun onderlinge samenhang zichtbaar te worden gemaakt. Ook andere plannen zoals het provinciale beleid tot het herstel van het vochtige duinmilieu dienen daarbij te worden betrokken.

De volgende milieu-aspecten verdienen prioriteit en waar mogelijk een kwantitatieve en/of verifieerbare uitwerking:

1. geohydrologische invloeden van de plannen op het achterland en directe omgeving zoals de invloed door veranderingen in grondwaterstanden, kwel en infiltratie op meer of minder waardevolle levensgemeenschappen in de aangrenzende duingebieden;
2. invloeden van toenemende recreatie; verkeer naar de Strandvlakte ter plaatse van woonwijken (geluidhinder), ruimtebeslag en recreatiedruk op duingebieden (geluidhinder, betreding en verstoring);
3. visueel waarneembare ruimtelijke aspecten (het landschap) van het project op de omgeving.

Voor nadere aandachtspunten wordt korthedshalve verwezen naar de paragrafen 7.3.1 tot en met 7.3.6 en 7.4.1 tot en met 7.4.7 van de richtlijnen.

De verschillen van de gevolgen voor het milieu van de alternatieven/varianten moeten duidelijk worden gepresenteerd.

Het MER zal aandacht moeten besteden aan resterende leemten in kennis en de betekenis daarvan voor de besluitvorming.

Ook zal een idee moeten worden ontwikkeld hoe het milieu de volle aandacht zal krijgen tijdens realisatie en gebruik van dat waartoe wordt besloten (evaluatieprogramma als nazorg van de beslissingen).

De kern van alle hoofdonderdelen van het MER zal duidelijk en overzichtelijk moeten worden samengevat.

3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Zoals uit de startnotitie valt af te leiden, zijn de voorgestelde plannen bedoeld om bestaande problemen in de huidige situatie, die het gevolg zijn van de aanlanding na verlenging van de zuidpier, op te lossen. Daarnaast zijn ze bedoeld om nieuwe toeristisch-recreatieve ontwikkelingen mogelijk te maken. Het een en ander is niet geheel als losstaand van elkaar te beschouwen.

3.1.

In het MER dient te worden beschreven op welke (maatschappelijke) behoefte(n) wordt ingespeeld en welke vraag door de voorgestelde voorzieningen extra wordt opgeroepen. Hierbij is een nadere onderverdeling gewenst in verblijfsrecreatieve en dagrecreatieve onderdelen, zowel binnen als buiten "het seizoen".

De volgende vragen verdienen daarbij bijzondere aandacht.

3.2.

Wat is het huidige gebruik en de huidige capaciteit aan verblijfs- en dagrecreatieve onderdelen direct aan de kust ter plaatse en hoe was het verloop in de afgelopen 10 jaar?

3.3.

Wat zijn de prognoses voor de verblijfs- en dagrecreatie, zowel binnen als buiten het seizoen, voor de periode vanaf de aanleg tot 1995 (of 2000) en op langere termijn?

Daarbij is een onderverdeling gewenst in:

- gebruik van jachthaven;
- gebruik van permanente en semi-permanente centrumvoorzieningen;
- gebruik voorzieningen voor verblijfsrecreatie en woondoeleinden;
- gebruik van strand voor dagrecreatie;
- gebruik van binnenmeer voor dagrecreatie;
- gebruik van verkeersvoorzieningen ter plaatse van woonwijken (in verband met geluidhinder) en in de omgeving van natuurgebieden (bijv. Heerenduinweg).

In de startnotitie worden in paragraaf 3.1 doelstellingen en uitgangspunten van de plannen opgesomd.

Bij de doelstellingen en uitgangspunten ligt het accent zwaar op een recreatief-toeristische ontwikkeling van de Strandvlakte.

Tot de doelstellingen behoort ook dat de plannen door inrichting en beheer vorm geven aan een overgang van cultuur (veel voorzieningen en bebouwing en intensief gebruik) in het noordelijk deel van de strandvlakte naar een natuurlijke ontwikkeling in het zuidelijke deel van de strandvlakte.

Hierop sluit ook het uitgangspunt aan dat "het duingebied buiten het plangebied als gevolg van de voorgenomen activiteiten geen nadelige gevolgen mag ondergaan".

Opdat de plannen zo goed mogelijk aansluiten bij (de ontwikkelingen in) de omringende situatie (waarbij te denken valt aan de (drink)waterwinning in de duinen en het in te stellen Nationale Park De Kennemerduinen) dient dit eveneens als doelstelling voor de plannen beschouwd te worden.

3.4.

De doelstellingen dienen zo duidelijk mogelijk te worden gedefinieerd om toetsing mogelijk te maken van de te formuleren reële alternatieve mogelijkheden om deze doelstellingen te bereiken. Enerzijds betekent dit, dat ze niet te eng mogen zijn geformuleerd, zodanig dat ze op voorhand milieuvriendelijke oplossingen geen kans op een creatieve uitwerking geven. Anderzijds mogen ze niet zo ruim zijn, dat te veel (wellicht ongunstige) ontwikkelingsrichtingen mogelijk blijven.

Dit laatste is het geval met de centrumvoorzieningen en verblijfsrecreatie. Het concept-bestemmingsplan (de bestemmingsvoorschriften in het bijzonder) laten hiervoor allerlei mogelijke invullingen open, zoals hotels, casino's, discotheek, detailhandel-bedrijven, zwembad, vakantiebungalows, kampeerterrein, maar ook: woondoeleinden.

Binnen de huidige randvoorwaarden zijn extreme uitwerkingen mogelijk voor het centrumgebied zoals overwegend woonbebouwing plus parkeerterrein dan wel een groot luxe uitgaanscentrum met casino e.d.

3.5.

De inhoud van het MER zal voor de verschillende alternatieven en varianten voldoende houvast moeten bieden om de planvoorschriften nader te detailleren voor de verschillende gebruiksmogelijkheden (ook in het centrumgebied), naar plaats, bouwhoogte en oppervlakte. Hierbij wordt de verkeersaantrekkende werking als één van de belangrijke factoren aangetekend.

3.6.

Welke bijdrage zullen de afzonderlijke bouwstenen (zie 4.1.1.) van de plannen leveren aan het bereiken van de doelstellingen?

3.7.

Beoordelings-criteria dienen te worden gebruikt waaraan de alternatieven/varianten die in het MER worden uitgewerkt kunnen worden getoetst, zoals algemeen geaccepteerde milieunormen, streefwaarden en kengetallen.

4. ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN

4.1. Algemeen

4.1.1.

De plannen met al hun deelaspecten dienen nauwkeurig en in onderlinge samenhang te worden beschreven. Hierbij is te denken aan een indeling in bouwstenen en deelhandelingen.

Als bouwstenen zijn per deelgebied in het bestemmingsplan te beschouwen:

- de jachthaven (in het noorden);
- duinregel en nieuw zeestrand;
- een gebied met centrumvoorzieningen en voorzieningen voor jachthaven en verblijfsrecreatie (appartementen, hotels);
- een kampeerterrein en (semi-)permanente zomerhuizen;
- een binnenmeer;
- natuurontwikkeling;
- toevoerwegen, ontsluitingen en parkeerplaatsen.

Als deelhandelingen (werken en werkzaamheden) zijn te beschouwen:

- vergravingen, bouwwerkzaamheden tijdens de aanleg, gebruik en beheer van de voorzieningen, mitigerende maatregelen en afgeleide (secundaire) activiteiten met de daaraan verbonden fysieke ingrepen en uitwerpen van verontreinigingen.

4.1.2.

Om een inzicht te krijgen in tijdelijke verstoringen ten gevolge van de aanleg van de nieuwe duinregel, het binnenmeer en de jachthaven, zal aangegeven moeten worden volgens welke methoden die aanleg in grote lijnen zal plaatsvinden. In het bijzonder is hierbij aan bronbemalingen tijdens aanleg resp. bouw te denken. Ook zou moeten worden aangegeven in welke stappen (met tijdsfasering) de diverse bouwstenen kunnen worden gerealiseerd.

4.1.3.

De mogelijkheden van een gefaseerde aanleg in zodanige stappen, dat in het begin niet meteen de gehele Strandvlakte "op de schop" wordt genomen. Hierbij kan worden gedacht aan de aanleg van het binnenmeer in een latere fase, pas nadat in het centrumgebied en het gebied voor verblijfsrecreatie een bepaalde mate van concrete bebouwing heeft plaatsgevonden.

4.1.4.

De uitwerking van de alternatieven/varianten zal wat betreft diepgang, detaillering en abstractieniveau vergelijkbaar moeten zijn.

4.1.5.

De keuze van de (nader) in beschouwing te nemen alternatieven en varianten moet in het MER zorgvuldig worden gemotiveerd. Dit geldt ook voor het selectieproces waaruit het voorkeursalternatief, de voorgenoemen activiteit naar voren is gekomen. Bij deze motivering verdienen vooral de milieu-overwegingen de aandacht.

4.1.6.

Ook de milieu-effecten die buiten het gebied van de gemeente Velsen zullen plaatsvinden ten gevolge van de plannen dienen in beschouwing te worden genomen. Hierbij is vooral te denken aan veranderingen in recreatiestromen, verkeersdruk (elders) en in geohydrologische zin op de achterliggende duingebieden (de duinen van IJmuiden, Midden Herenduin, Duin en Kruidberg) met inbegrip van relevante delen van het Nationaal Park De Kennemerduinen (i.o.).

Als alternatieven/varianten moeten in het MER de volgende tot het einde toe volwaardig worden uitgewerkt.

4.1.7.

Bij het opstellen van alternatieven en varianten is het van belang onderscheid te maken in alternatieven ten aanzien van bestemming, inrichting, uitvoering en beheer. In principe geeft dit de volgende modellen:

Principe modellen	bestemming	inrichting	beheer
1. nulalternatief	huidig	geen	huidig
2. nul-plus-alternatief			
a. recreatie	huidig	geen (beperkt recreatie)	recreatie
b. natuur	huidig	geen (beperkt recreatie)	natuur (met recreatief medegebruik)
3. natuur alternatief	natuur	natuur	natuur (met recreatief medegebruik)
4. plan alternatieven			
a. spreidingsmodel (grootschalig)	. recreatie . natuur (ten z. IJmuider-slag)	. recreatie, spreiding intensieve voorzieningen . geen/natuur (ten z. IJmuider-slag)	. recreatie . natuur
b. concentratie model (kleinschalig)	. recreatie (noorden) . verweving recreatie - natuur (midden) . natuur (zuiden)	. recreatie (noorden) . recreatie/natuur midden . geen/natuur (zuiden)	. recreatie . recreatie/natuur . natuur
c. meest milieuvriendelijke alt.	nader uit te werken m.b.v. elementen uit 4a en 4b.		

Van deze alternatieven dienen modellen 1, 2a en b en 4a, b en c te worden uitgewerkt.

4.2. Het nul(plus) alternatief

4.2.1.

Een nulalternatief in de vorm van een beschrijving van de huidige situatie zal weinig betekenis hebben. Door het voortgaande proces van aanlanding zal er zich in de toekomst een aantal veranderingen in de natuurlijke ontwikkeling en het gebruik van het gebied voordoen. Daarbij is niet uit te sluiten dat zich een nieuwe duinenrij zal ontwikkelen.

In het nulalternatief zal een zo goed mogelijke voorspelling van deze autonome ontwikkelingen met daarbij behorende veranderingen in gebruik gegeven moeten worden. Dit nulalternatief is vooral van betekenis als referentiesituatie en verdient daarom een zorgvuldige beschrijving.

4.2.2.

Het nulalternatief in de zin, dat er geen eenvoudige (beheers-) maatregelen worden getroffen om de aantrekkelijkheid van in het bijzonder het noordelijk deel van de Strandvlakte voor dag- en verblijfsrecreatie te verbeteren, lijkt geen reëel alternatief. Wel is te denken aan eenvoudige maatregelen die de huidige problemen helpen oplossen, zoals het beter toegankelijk maken van de gemiddelde hoogwaterlijn in het noordelijk deel. Bij dit zogeheten nulplusalternatief is ook te denken aan het meer concentreren van de recreatieve activiteiten vlak bij de gemiddelde hoogwaterlijn.

Niet al te ver van deze hoogwaterlijn lijkt een bescheiden, al dan niet gestimuleerde, duinvorming mogelijk. Deze duintjes en de achterliggende Strandvlakte zouden dan gevrijwaard moeten worden van ingrijpende menselijke activiteiten zoals motorcross en ander gemotoriseerd verkeer. Andere betreding (zo mogelijk buiten de broedtijd) is daarbij niet uit te sluiten.

Dit alternatief kan, als bepaalde bouwstenen uit de planvoornemens niet haalbaar blijken een reëlere oplossing zijn dan het nulalternatief.

4.2.3.

Als variant op dit nulplusalternatief zou een alternatief bekeken kunnen worden waarbij ook aandacht wordt gegeven aan natuurlijke ontwikkelingen.

Aangegeven zou moeten worden hoe (met welke beheersmaatregelen) de natuurlijke ontwikkeling van de bestaande situatie bevorderd zou kunnen worden. Bij deze ontwikkeling mogen eventueel ingrijpende maatregelen in de probleemoplossende sfeer, zoals bijvoorbeeld delen van de Strandvlakte niet toegankelijk maken, niet worden uitgesloten.

4.3. Plan-alternatieven

Locatie-alternatieven zijn alleen aan de orde binnen het gebied van het bestemmingsplan.

In het MER dienen de volgende inrichtingsvarianten te worden onderzocht.

1. Een recreatief-toeristische ontwikkeling en natuurontwikkeling volgens de globale planopzet in de paragrafen 3.2 - 3.4 van de startnotitie. Hierbij moet rekening gehouden worden met de in de planopzet opengelaten mogelijkheid van concentratie van intensieve voorzieningen in meerdere kernen verspreid over het gebied en de spreiding van (dag-)recreatievoorzieningen over het hele plangebied, m.u.v. de bestemming natuurgebied.
2. Een (minder ambitieuze) variant, waarin meer dan in de huidige planopzet vorm wordt gegeven aan de voorgenomen zonering cultuurnatuur, door in het middengebied ruimte te geven aan een verweving van recreatie en natuurontwikkeling.

Beide varianten dienen niet alleen te verschillen in ruimtelijke spreiding van de elementen waaruit ze zijn opgebouwd, maar ook in omvang, oppervlakte en capaciteit. Hierdoor ontstaan grotere en duidelijker verschillen tussen de varianten dan bij het in de startnotitie genoemde "spreidings- en concentratiemodel". Dit biedt ook meer houvast voor een nadere uitwerking van de planvoorschriften naar maximum- en minimumomvang, en plaats van voorzieningen. Hiertoe kan voor variant twee worden uitgegaan van:

- Een kleinere jachthaven; aan de westzijde ingekort t.o.v. van variant 1 en zo goed mogelijk middels een afscherming ingepast in het landschap; dit teneinde een rustig punt ten westen daarvan te creëren.
- Een minimale omvang van de bebouwing in het centrumgebied welke maximaal is ingepast in het landschap. De bebouwing is daarbij te concentreren in een permanent deel met hoge bebouwing zo dicht mogelijk bij de kop van de haven en een semi-permanent deel ook zo ver mogelijk vanaf natuur- en stiltegebieden gelegen.
Met andere woorden: voor bebouwing hoger dan 6 m. dient in verband met visuele aspecten ("horizonvervuiling") een optimale plaats te worden gezocht.
- Al dan niet een recreatie-binnenmeer van ca. 10 ha., noordwaarts opgeschoven, zodat een grotere afstand tot natuurgebieden ontstaat en het overgangsgebied groter is. Het binnenmeer ligt dan in de directe omgeving van de geconcentreerde bebouwing. De zonne- en badstranden zijn zodanig gelegen, dat het merendeel van de recreanten aan de noordzijde verblijft.
- Een zodanige inpassing van de ontwikkelingen bij het IJmuiderslag dat de nagestreefde zonering, van druk bezocht in het noordelijk deel tot minder druk bezocht in het zuidelijk deel, kans van slagen heeft dan wel versterkt wordt.
- Minimalisering van de effecten van de verkeersaantrekkende werking van het plan, ondermeer door een optimaal gebruik van het openbaar vervoer. De ontsluiting (reeds) vanaf de hoofdwegen (rijksweg A9 e.d.) zo geleiden, dat het merendeel (bijvoorbeeld 95%) over het Geultracé binnenkomt en vertrekt. De Heerenduיןweg dient vooral voor noodsituaties en voor de bus- en fietsroute. De busroute zou over de Strandvlakte kunnen gaan met haltes bij de attracties. Voor auto's is toegang tot het strand onmogelijk, anders dan voor beheer, toezicht, bevoorrading en aan- en afvoer van strandhuisjes en strandpaviljoens; op de Strandvlakte is alleen het noordelijk deel toegankelijk voor particuliere auto's. Het aantal parkeermogelijkheden langs de Heerenduיןweg (capaciteits-bepalend voor de aantallen dagrecreanten in en nabij het zuidelijk deel van de Strandvlakte) en ook bij het binnenmeer wordt beperkt tot een passend aantal.
In de bestemmingsplanvoorschriften dient zowel een maximum als een minimum aantal parkeerplaatsen te worden overwogen.

4.4. Nadere milieubescherpende maatregelen

4.4.1.

Wanneer blijkt, dat het project met belangrijk nadelige milieu-effecten gepaard zal gaan, dient tevens nagegaan te worden hoe deze effecten kunnen worden verzacht of weggenomen en wat dat weer voor afgeleide milieu-effecten kan hebben (globale beschrijving).

4.4.2.

Vooraf milieugevolgen die blijvend zijn, verdienen hierbij de aandacht. In het specifieke geval kan worden gedacht aan de volgende maatregelen:

- verminderen van rustverstoring van het gebied direct zuidwestelijk van de Zuiderpier gelegen (het meest vogelrijke deel);
- het treffen van voorzieningen voor activiteiten rondom de jachthaven (schoonmaken, schilderen van schepen) die aanleiding kunnen geven tot uitwerpen van verontreinigingen in de jachthaven;
- geen toegang tot het strand voor auto's, anders dan voor beheer, toezicht, bevoorrading en aan- en afvoer van strandhuisjes en strandpaviljoens;

- de zuidelijke lus van het IJmuiderslag wordt opgeheven voor particulier autoverkeer behalve voor bestemmingsverkeer;
- gedeeltelijke inrichting van het binnenmeer als natuurgebied/overgangszone; de waterstanden in het binnenmeer worden zo gekozen dat de milieu-effecten geoptimaliseerd worden;
- een tweede binnenmeer in het zuidelijk deel van de Strandvlakte of een vochtige duinvallei ter plekke;
- rondom het binnenmeer en het tweede binnenmeer wordt een begroeiing bevorderd die aansluit bij de aard van de achterliggende duinen;
- bij de aanleg van de nieuwe duinregel en andere deelgebieden van het plan die (mede) een natuurfunctie krijgen, wordt slibvrij of tenminste slibarm zand gebruikt, teneinde de te creëren toestand voedselarm te houden;
- een energie-arme, ruimtelijke opzet en bouwwijze van de bebouwing (met passieve zonne-energie) en zodanig dat minimale windhinder optreedt.

4.4.3.

De te verwachten doeltreffendheid van mogelijke milieubeschermende maatregelen verdienen te worden aangegeven.

4.5. Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast

4.5.1.

Dit zogeheten "meest milieuvriendelijke alternatief" dient volgens artikel 41j, lid 3 van de wet MER in ieder geval volwaardig in het MER te worden beschreven. Het is moeilijk op voorhand een dergelijk alternatief precies te formuleren. Tijdens het opstellen van het MER zal dit alternatief nader vorm dienen te krijgen.

Met name de modellen 4a, b en de in 4.4.2. aangeduide te treffen milieu-aantasting-beperkende en milieukwaliteitsbevorderende maatregelen en voorzieningen kunnen daarvoor bouwstenen aandragen.

5. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

5.1.

In het MER wordt vermeld ten behoeve van welk besluit of besluiten het MER is opgesteld en dienstig kan zijn en door wie of welke overheidsinstantie(s) deze besluiten zullen worden genomen. Tevens is te beschrijven volgens welke procedure en tijdsplan dit geschiedt.

5.2.

Evenzeer dient te worden aangegeven welke besluiten in een later stadium nog zullen (moeten) worden genomen om aanleg van een vernieuwde Strandvlakte mogelijk te maken. In dit verband is te denken aan wijzigingen in de waterhuishouding, aan ontgrondingen en milieuvergunningen. Welke juridische instrumenten (zoals uitwerkingsregels en aanlegvergunningen) zullen worden gehanteerd om het een en ander mogelijk te maken?

5.3.

Vermeld dient te worden welke overheidsbesluiten reeds zijn genomen en welke openbaar gemaakte beleidsvoornemens beperkingen kunnen opleggen of randvoorwaarden kunnen stellen aan de betreffende besluiten waarvoor het MER is opgesteld, dit onder vermelding van de status van deze besluiten (hardheid; hoe lang geleden genomen).

5.4.

Om te kunnen bepalen welke randvoorwaarden kunnen gelden voor de te nemen besluiten is, naast aan de gebruikelijke, tenminste ook aandacht te besteden aan de volgende documenten:

- Streekplan voor het Amsterdam-Noordzeekanaalgebied;
- Nota Waterrecreatie in Noord-Holland;
- Provinciale nota Verblijfsrecreatie;
- Structuurschema Openluchtrecreatie;
- Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud (dit Structuurschema wijst het duingebied bij Velsen aan als "gebied met de hoofdfunctie natuur");
- Het indicatieve Meerjarenprogramma (IMP) water;
- Waterkwaliteitsplannen;
- Het IMP Milieubeheer wat betreft bodembescherming en geluidhinder;
- Verordeningen over grondwateronttrekking en bescherming van bodem en grondwater; grondwaterplan;
- De Wet geluidhinder met relevante uitvoeringsbesluiten;
- Wet Bodembescherming;
- Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden;
- Kampeervet (-verordening);
- Besluit luchtkwaliteit (koolstofmonoxide en lood).

6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN VAN DAT MILIEU

6.1.

Het direkte studiegebied is het gebied begrensd door de bestemmingsplannen IJmuiden aan Zee en IJmuiderslag. Daarnaast horen ook de aangrenzende duingebieden tot het studiegebied voor zover die in belangrijke mate in waterhuishoudkundige of ecologische relatie staan met de Strandvlakte. Ook verdient, wat betreft geluidhinder en luchtverontreiniging, de directe omgeving van bestaande en nieuwe ontsluitingswegen de aandacht.

6.2.

Per milieu-aspect (geluid, water e.d.) kan de omvang van het studiegebied verschillen.

6.3.

Gedetailleerde kaarten (bijv. 1:10.000) en een duidelijke overzichtskaart van de bestaande toestand zijn van belang.

6.4.

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied dient in het MER te worden beschreven voorzover die toestand van belang is voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu bij uitvoering van de te beschouwen alternatieven en varianten. Gezien het dynamische karakter van het milieu ter plaatse wordt ook aandacht besteed aan de te verwachten ontwikkelingen. Deze beschrijving heeft vooral ten doel inzicht te verschaffen waar veranderingen kunnen worden gestimuleerd en waar nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden vermeden of beperkt.

6.5.

Bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu zal het MER (aanvullend) aandacht moeten besteden aan de volgende aspecten:

1.a. abiotische kenmerken:

- geomorfologische structuur;
- geluidcontouren voor te onderscheiden typen geluidsbronnen, zoals aangegeven in wettelijke richtlijnen met betrekking tot geluidhinder (waaronder ook de regeling m.b.t. stilte gebieden);
- bodemkwaliteit en samenstelling (voedselrijkdom);
- grondwaterstanden en grondwaterstromingsrichtingen;
- de precieze plaatsen waar grondwater wordt gewonnen ten behoeve van de (drink-)watervoorzieningen met de bijbehorende beschermingszones;
- verdeling van zoet en zout grondwater;
- vochtige/natte duin- en kustmilieus.

1.b. biotische kenmerken:

- flora en vegetaties in te onderscheiden deelgebieden (duingebied gemeente Velsen e.d.); kwetsbare vegetatietypen;
- bodemfauna in verband met voedselvoorziening vogels;
- biotopen van amfibieën en reptielen (pad, zandhagedis, bruine kikker);
- het voorkomen van zoogdieren;
- duingebied(en) als broedgebied;
- soortenrijkdom; zeldzame soorten;
- ornithologisch belang van deelgebieden op regionale, (inter)nationale schaal als fourageer-, rust-, broed-, ruigebied e.d. (vooral gedurende trek en winter);
- ecologische relaties tussen deelgebieden en biotopen.

1.c. landschappelijke kenmerken:

- visueel-ruimtelijke kenmerken van het bebouwde en van het natuurlijke landschap, (bijvoorbeeld duinsilhouet) ook zichtbaarheid (zichtlijnen) van bestaande grootschalige, industriële inrichtingen (Hoogovens e.d.) bij heilig en bij helder weer.

1.d. te verwachten ontwikkelingen t.a.v. de punten 1.a, 1.b., 1.c.

- Uitgangspunt is de situatie zonder verdere bebouwing van de Strandvlakte. Vooral de milieu-gevolgen van het te verwachten recreatief gebruik in de toekomst zonder permanente nieuwe bebouwing en zonder aanleg van grote parkeerterreinen dient te worden aangegeven. Deze beschrijving van het bestaande recreatieve gebruik van de Strandvlakte en directe omgeving is van belang als referentiesituatie.

Zie ook hoofdstuk 7 (Gevolgen voor het milieu) voor nader te beschouwen milieu-aspecten, indicatoren e.d.

7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

7.1. Algemeen

7.1.1.

De nadruk bij de beschrijving van de gevolgen behoort te liggen op milieu-gevolgen die onomkeerbaar of nagenoeg onomkeerbaar (blijvend) zijn. De te verwachten gevolgen voor het milieu moeten indien mogelijk in hun onderlinge samenhang worden beschouwd. Zij dienen in relatie te worden gebracht met de fysieke ingrepen en uitwerpen van de bouwstenen zelf. Hierbij is duidelijk onderscheid te maken in:

- de aanlegfase
- de periode na het in gebruik stellen.

7.1.2.

Bij de voorspellingen dient steeds te worden aangegeven welke methoden of modellen zijn gebruikt en waarom. De methoden en modellen die worden gebruikt dienen passend, beproefd en duidelijk gedocumenteerd te zijn.

7.1.3.

Aangegeven dient te worden tussen welke grenzen verwachte resultaten kunnen variëren als gevolg van onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en de gebruikte invoergegevens. Bij onzekerheid over het optreden van effecten moeten naast het slechtst denkbare geval ook de effecten bij waarschijnlijke ontwikkeling worden uitgewerkt.

7.1.4.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat zij tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn of zelfs pas op langere termijn waarneembaar kunnen worden.

7.2. Prioriteiten en mate van detail bij de gevolgen per milieu-aspect

7.2.1.

Het meest ingrijpend zijn de gevolgen van het project ten aanzien van de aspecten:

1. Geohydrologische invloeden van de plannen op het achterland en directe omgeving zoals de invloed door veranderingen in grondwaterstanden, kwel en infiltratie op meer of minder waardevolle levensgemeenschappen in de aangrenzende duingebieden.
2. Invloeden van toenemende recreatie; verkeer naar de Strandvlakte ter plaatse van woonwijken (geluidhinder), ruimtebeslag en recreatiedruk op duingebieden (geluidhinder, betreding en verstoring).
3. Visueel waarneembare ruimtelijke aspecten (het landschap) van het project op de omgeving.

7.2.2.

Het is gewenst met name deze milieu-effecten waar mogelijk in verifieerbare en/of gekwantificeerde vorm te presenteren. Schaal en mate van detail dienen daarbij te worden gestoeld op te wensen nauwkeurigheid en betrouwbaarheid, gebaseerd op gevoeligheden voor veranderingen en afgestemd op de mogelijkheid van onderlinge vergelijkbaarheid van de milieu-effecten van de alternatieven/varianten en de evaluatie achteraf (zie 9.).

In bepaalde gevallen is het zinvoller de gevolgen voor het milieu van verschillende alternatieven/varianten vergelijkenderwijs te beschrijven.

Gevolgen voor andere aspecten zijn van relatief minder belang en kunnen in het MER met een lagere prioriteit worden beschreven. Alleen als belangrijke verschillen tussen de alternatieven worden verwacht, moeten de effecten per afzonderlijk alternatief worden beschreven. Bij geringe verschillen kan worden volstaan met een aanduiding daarvan.

7.3. Effectenmatrix, bouwstenen

In de volgende paragrafen 7.3.1 tot en met 7.3.6 worden de invloeden besproken die specifiek aan de verschillende bouwstenen zijn verbonden.

In 7.4 wordt het geheel nog eens vanuit het oogpunt van algemene milieu-aspecten benaderd. Bij de resulterende matrix is duplicatie niet geheel uit te sluiten.

7.3.1. Bouwsteen jachthaven

De volgende punten verdienen nadere aandacht:

- In het MER dient te worden onderbouwd waarom de jachthaven is gelocaliseerd op de voorgestelde plaats binnen het strandterrein. Daarbij dient in het bijzonder te worden aangegeven op welke milieugronden andere mogelijke locaties zijn afgefallen. Ook de omvang van de jachthaven verdient een nadere onderbouwing. Het argument van de benodigde hoeveelheid zand voor de duinregel mag daarvoor niet doorslaggevend zijn.
- In het MER dient aandacht besteed te worden aan de kwaliteit (bijv. oliegehalte) en de (deeltjes) samenstelling van het uit te graven zand, omdat dat zand voor aanleg van de duinregel en ophoging van de Strandvlakte kan worden gebruikt. De deeltjesgrootte van het zand is van belang om de geschiktheid voor aanleg van de duinregel te kunnen beoordelen (het zand mag niet te fijn zijn).
- Aangegeven dient te worden wat met het uitgegraven zand gaat gebeuren indien het niet geschikt van samenstelling is (bijvoorbeeld verontreinigd of te veel slib bevattend).
- Te beschrijven is wat de effecten zijn van een eventuele lozing in de jachthavenkom van water afkomstig uit het binnenmeer. Hierbij is een onderscheid te maken tussen een zoet en een zout binnenmeer. In hoeverre zal ten gevolge van dichtheidsverschillen (bij zoet binnenmeerwater) een extra verticale circulatie worden opgewekt, waardoor extra slib in de havenkom wordt ingebracht? In hoeverre is verversing van het water in de jachthaven door de getijdewerking te verwachten?

- In hoeverre zijn effecten te verwachten van het gebruik van onderwatertoiletten of lozing uit eventuele vuilwatertanks van jachten op de waterkwaliteit in de jachthaven?
- In hoeverre kan het bodemslib in de jachthaven verontreinigd raken door lekkende olie, bilgewater, "antifouling" e.d.
- De haven zal op diepte gehouden moeten worden. In het MER dient te worden aangegeven waarnaar het uitgebaggerde slib zou kunnen worden afgevoerd.
- De invloed van het gebruik van "antifouling"verven (anti-aangroei-verven; i.h.b. indien tributyltin bevattend) op de waterkwaliteit verdient beschrijving. Dit zal vooral het geval dienen te zijn als er in de jachthaven onderhoud aan de boten plaatsvindt.
- Welke voorzieningen kunnen worden getroffen om afvalolie (olieresten, bilgewater) van jachten, ander (huishoudelijk) afval zoals verfresten en de inhoud van chemische toiletten op te vangen en af te voeren?
- Welke maatregelen worden overwogen ter regeling van het recreatieverkeer in en uit de jachthaven? Een aandachtspunt daarbij kan zijn de veilige regeling van de avondpiek van thuisvaarders (marifoons?).
- De invloed van (de verandering in) de recreatiedruk door jachten verdient in het MER een beschouwing (bijvoorbeeld meer passages door sluizen bij IJmuiden, behoefte aan vluchthavens elders).

7.3.2. Duinregel en nieuw zeestrand

De volgende punten verdienen nadere aandacht:

- Het ontwerp-criterium van de duinregel gebaseerd op de waterstand die 1 x per 200 jaar wordt overschreden, verdient een nadere motivering.
Welke faalkans is daarbij als uitgangspunt genomen? Door de relatief kleine oppervlakte van de Strandvlakte zal deze snel vollopen na doorbraak van de duinregel. Welke gevolgen kan dit hebben voor het achterliggende terrein tot aan de duinen die als hoogwaterkering blijven dienen. Daarbij is met name te denken aan de permanente bewoners die ook 's-winters aanwezig zijn.
- Van de strandhuisjes dient te worden beschreven in hoeverre zij worden aangesloten op de riolering.
- De mogelijke invloed van de nieuwe duinregel op de geomorfologie en vegetatie-typen van de achterliggende duinen en (primaire) duinvalleien (ook Duin- en Kruidberg).
- De invloed van de nieuwe duinregel op het grondwaterregime in het achterland; doorwerking op vegetaties.
- Naast een strak vloeiende belijning dient ook een meer natuurlijke vormgeving (duintoppen) van de duinregel te worden beschouwd om meer mogelijkheden te bieden voor variatie in flora en fauna.
- Tijdens het opspuiten van de duinregel zal tijdelijk extra troebeling kunnen ontstaan van het zeewater. De mate van extra vertroebeling verdient een beschouwing. Kan hierdoor extra aanslibbing in de voorhaven van IJmuiden worden veroorzaakt (extra baggerwerk)?
In hoeverre zal de kwaliteit van het zwemwater worden aangetast?
- In hoeverre is te verwachten dat er op natuurlijke wijze (primaire) duinvoorziening zal gaan plaatsvinden aan de zeekant van de kunstmatige duinregel? Wat dat voor (milieu-) gevolgen kan hebben, verdient een beschouwing in het MER.

7.3.3. Centrumgebied (havencentrum, horeca, kampeerterrein e.d.)

De volgende punten verdienen nadere aandacht:

- In het concept-bestemmingsplan (blz. 61) wordt gesteld, dat "De ruimtelijke werking kan nog versterkt worden door ook een bebouwingswand aan de westzijde van de jachthaven te realiseren". Hoe kan een ruimtelijke begrenzing in gestapelde vorm (tot 12 m hoog) bijdragen tot een aantrekkelijke jachthaven? Wat is het versterkende effect van een bebouwingswand?
- Hoe is zodanige situering mogelijk, dat kampeerterreinen en verblijfsaccommodatie aan zo weinig mogelijk hinder worden blootgesteld van industriegeluid, van verkeersgeluid en van ander recreatiegeluid (disco)?
- Wat zijn de ruimtelijk-landschappelijke effecten van het met zandruggen omsloten kampeerterrein (vooral ook in de winter)?
- In hoeverre zal de verhoogde recreatiedruk en de toename van rijdende en stilstaande motorvoertuigen kunnen leiden tot verdere versterking en betreding van de achterliggende duingebieden? Hierbij is in het bijzonder aan kwetsbare (zeldzame) vegetaties en bedreigde soorten broedvogels (zangvogels) te denken, alsmede aan de waterwinning in de duinen (beschermingsaspecten).

7.3.4. Binnenmeer

De volgende punten verdienen nadere aandacht:

- De wenselijkheid van de omvang en de locatie van dit binnenmeer, alsmede de situering van de stranden erlangs, dienen nader te worden onderbouwd, dit mede gelet op de mogelijke (hydrologische) invloeden daarvan op de achterliggende duingebieden en de Strandvlakte zelf. Hierbij dienen ook de milieu-effecten van een eventuele (suppletie)put ter doorspoeling van het meer en de invloeden van extra recreatieve druk op de omgeving te worden meegenomen.
- De keuze tussen een zoet of zout binnenmeer van een bepaalde diepte en oppervlakte behoeft een gedegen onderbouwing.
- In hoeverre zal de voorkeur van strandrecreanten een zoet of een zout meer zijn? Indien dit ter plekke niet is onderzocht, is dat misschien af te leiden uit vergelijkbare situaties elders langs de kust.
- Ook dient te worden aangegeven hoe de behoefte aan eventueel zoet verversingswater zich verhoudt tot de hoeveelheid te winnen water voor drinkwaterbereiding. In hoeverre zal een onttrekking van zoet water op de Strandvlakte de wateroverlast op de Strandvlakte zelf voorkomen?
- In hoeverre is blijvende invloed op het grondwaterregime van de duinen (en vegetaties) in de directe omgeving te verwachten vanwege aanleg (tijdens bronbemaling) en er na; dit mede in samenhang met het voornemen de grondwateronttrekkingen t.b.v. drinkwaterwinning te verminderen om regeneratie van duingebieden te bevorderen.
- Hoe zal de geohydrologische situatie zich ontwikkelen in de komende decennia bij een zoet of zout binnenmeer, dit mede gelet op verdere (natuurlijke) kustaangroei?
- In hoeverre zal het water van een zout binnenmeer in het (eventuele) zoete grondwater binnendringen?
- Wat is de te verwachten waterkwaliteit (overmatige algenbloei, ziektekiemen: aantal E.coli per ml, parasieten zoals jeukveroorzakende Schistosoma dermatitis)? Voldoet dit aan de normen en streefwaarden voor zwemwaterkwaliteit?

- Wat is de kans op botulisme, mede gelet op de temperatuur van het water in hete zomers?
- Wat is de te verwachten zichtdiepte?
- Is stankoverlast te verwachten, bijvoorbeeld vanwege massaal afsterven van blauwalgen?
- Welke beheersmaatregelen kunnen worden genomen om vervuiling (door recreanten, vogels of anderszins) van het water en de oevers te voorkomen?
- In hoeverre zal het (entrofe) binnenmeerwater de omgeving meer voedselrijk kunnen maken (verruiging)?
- Een nadere onderbouwing van de gewenste verversingssnelheid is gewenst in het licht van het bovenstaande.
- Wat is de kwaliteit van het water dat voor verversing zal worden gebruikt (uit diepwelput, zee of zoet duinwater)?
- Hoe kan worden voorkomen, dat het binnenmeer door verstuiven te zeer wordt verondiept?
- Waar naar toe zou het overvloedige bodemslib kunnen worden verwijderd?
- Wat zal naar verwachting de invloed van het uit het binnenwater afgevoerde water op de waterkwaliteit van het lozingspunt (de haven) zijn?

7.3.5. Gebied met natuurbestemming

Voor het gebied dat een natuurbestemming krijgt, dient te worden aangegeven hoe en door wie het naar verwachting zal worden beheerd (bewaken e.d.).

7.3.6. Ontsluiting, toevoerwegen, parkeerplaatsen

De volgende punten verdienen aandacht:

- Beschreven dient te worden het systeem van toevoerwegen (ook buiten het plangebied) naar en ontsluiting van de Strandvlakte. Daarbij dient te worden vermeld de verkeersintensiteiten (in motorvoertuigeenheden) en het geschatte aantal personen per herkomstgebied in verhouding met seizoenschommelingen en spitsen op recreatieve top-dagen. Bij de ontsluiting verdient het openbare vervoer volwaardig aandacht onder vermelding van frequentie, haltes, route en eventuele vrije busbanen (geen last van files).
- In de startnotitie en het concept-bestemmingsplan wordt uitgegaan van een maximale bereikbaarheid per auto. In de toelichting van het concept-bestemmingsplan (blz. 66 en 71) wordt gesteld, dat 70 à 80% van de dagrecreanten per auto komt, hoewel er directe buslijnen van en naar Haarlem en Amsterdam bestaan. Deze aanname verdient een nadere onderbouwing.
- Ten aanzien van het openbaar vervoer is er sprake van "moet voldoen aan bepaalde voorwaarden". Deze voorwaarden zouden meer kwantitatief moeten worden uitgewerkt om te voorkomen dat de bijdrage door het openbaar vervoer in de plannen slechts marginaal aandacht krijgt.
- Op blz. 71 van het concept-bestemmingsplan wordt gesteld, dat het strandbezoek op piekdagen thans ca. 12.000 bedraagt. Bij de IJmuiderslag zijn momenteel 1250 (of 1050?) parkeerplaatsen beschikbaar. Het dient nader te worden onderbouwd, waarom er bij ontwikkeling van de Strandvlakte straks 2500 à 3640 parkeerplaatsen nodig zijn voor 15.000 bezoekers.
- Wat zijn de effecten op de aansluitende duinterreinen van een ontsluitingsweg over de Strandvlakte en een aansluiting daarvan (hetzij voor particuliere auto's, dan wel voor een route voor openbaar vervoer en langzaam verkeer) op de IJmuiderslag?

- Wat zijn de effecten van rijdend en stilstaand verkeer na de gesuggereerde herindeling van het zuidelijke deel van het IJmuiderslag op het aangrenzende natuurgebied? Deze effecten dienen te worden vergeleken met de effecten van de inrichting van dit weggedeelte tot vrije route voor openbaar vervoer en langzaam verkeer. Om hoeveel additionele parkeerplaatsen gaat het eigenlijk in vergelijking tot het nabije terrein met ruim 1000 plaatsen?
- In het concept-bestemmingsplan (blz. 72) wordt aangegeven dat langs (niet nader aangeduide) wegen de bermruimte zo gedimensioneerd wordt dat daarop geparkeerd kan worden op piekdagen. Om welke wegen gaat het precies en in hoeverre heeft dit effecten op de omgeving?
- Een variant voor het tracé van de ontsluitingsweg langs de duinvoet met doodlopende insteekwegen verdient een beschouwing.

7.4 Effectenmatrix, algemene milieu-aspecten

7.4.1. Geohydrologische en afgeleide effecten

Nadere beschrijving verdienen de volgende punten:

- Veranderingen van de geohydrologische situatie zonder de ontwikkeling van de Strandvlakte.
- Beïnvloeding van grondwaterstanden, met mogelijke gevolgen voor vegetaties (vochttoestand), als gevolg van de ontwikkeling van de Strandvlakte (met inbegrip van binnenmeer en suppletieput).
- Beïnvloeding van grondwaterkwaliteit en -stromingsrichtingen (met mogelijke gevolgen voor vegetaties), met inbegrip van de verdeling zoet/zout grondwater.
- In hoeverre kan er gevaar voor de winning van drinkwatervoorziening ontstaan en moeten grenzen van beschermingsgebieden worden aangepast?
- Bezien moet worden in hoeverre de voorgestelde ingrepen een bijdrage kunnen leveren aan de voorgestane grondwaterstanden en vochttoestand in de duingebieden en de Strandvlakte in onderlinge samenhang; met als variabelen de omvang en peilinstelling van het binnenmeer, de afwateringssituatie ter plaatse van de Strandvlakte, de waterwinning in het betreffende duingebied, de plaats en onttrekkingsgrootte van de suppletieput voor verversingswater van het binnenmeer en de ligging van de duinvoet (de mate van kustaanwas).
- De geohydrologische effecten lijken zo kritisch, dat het gewenst is deze te bepalen met de best passende methoden.
- De belangrijkste te verwachten geohydrologische effecten zijn:
 - * veranderingen in de verdeling van zoet en zout water in de ondergrond;
 - * verandering in grondwaterstanden en stromingsrichtingen en -intensiteiten, met name in het achterliggende duingebied.Deze effecten hangen met elkaar samen. De veranderingen in de zoet-zout verdeling in de ondergrond kan naar verwachting worden bepaald met een tweedimensionaal model, in een aantal verticale snedes. Voor de invloed van de onttrekking van de suppletieput (t.b.v. het binnenmeer) op de zoet-zout verdeling zal echter een driedimensionale benadering de voorkeur verdienen. De veranderingen van grondwaterstanden en van richting en intensiteit van de grondwaterstroming dienen te worden bepaald met een model, waarin rekening kan worden gehouden met de geometrie van het probleem (Strandvlakte, binnenmeer en onttrekking uit suppletieput) en de ruimtelijke variabiliteit van de bodemparameters.

- Hoe zal verontreinigd hemelwater van parkeerplaatsen worden afgevoerd?
- De effecten van maatregelen tegen wateroverlast op de Strandvlakte verdienen beschrijving.

7.4.2. (Avi)fauna

De volgende punten verdienen aandacht:

- In welke mate wordt de functie van het studiegebied als rust-, broed- en ruigebied voor zee-, kust- en landvogels respectievelijk andere diersoorten, aangetast dan wel bevorderd? Zowel in de aanleg- als in gebruiksfase.
- In welke mate wordt de functie als voedselgebied aangetast?
- Zijn verschuivingen in soortenomvang en - samenstelling (diversiteit) in het studiegebied als gevolg van aanleg en gebruik waarschijnlijk? Zo ja, voor welke soorten en betreft het zeldzame of bedreigde soorten?
- In welke mate wordt de functie als rust- en fourageergebied voor trekvogels en overwinteraars aangetast of bevorderd?
- Voorziet het gebied in een combinatie van biotopen die voor bepaalde vogelsoorten (steltlopers) vrij zeldzaam zijn? Wat gaat daarin veranderen?

7.4.3. Landschap

De volgende punten verdienen nadere aandacht:

- (Geo)morfologische veranderingen en verstoringen (ook in de ecologische dynamiek).
- In hoeverre kan nieuwe bebouwing een visuele ingreep op de kustlijn betekenen vanaf de zee, het strand en vanuit de achterliggende duinterreinen, met name ten aanzien van omvang (uitgestrektheid versus compactheid), bouwhoogte en lokatie op de Strandvlakte (nader vast te leggen in de planvoorschriften)? De maximale bouwhoogte zal hierdoor wellicht van plaats tot plaats kunnen verschillen.
- In hoeverre kan deze invloed worden teruggedrongen door deelvoorzieningen in semi-permanente vorm (zoals gesteld in het conceptbestemmingsplan op blz. 52 en 62) en lagere bouwhoogte?
- De visuele invloed van bestaande industriële inrichtingen op de recreanten op de Strandvlakte (zichtbaarheidslijnen).

7.4.4. Geluidhinder

De volgende punten verdienen nadere aandacht:

- Beschreven dient te worden wat de invloed van (het gebruik) van de te ontwikkelen voorzieningen betekenen, speciaal voor het natuurgebied (stiltegebied) ten zuiden van de Heerenduinweg en het gebied van de Strandvlakte dat de functie natuurontwikkeling is toebedacht, met name ook door autoverkeer.
- In hoeverre en waar zal het voor stiltegebieden geldende geluidniveau ten zuiden van de Heerenduinweg kunnen worden overschreden?
- In hoeverre kan (met name op topdagen en in weekends in het seizoen) afsluiten van de lus in de IJmuiderslag voor particuliere auto's (met uitzondering van bestemmingsverkeer bij IJmuiderslag) en opname van de lus in de openbaar vervoer-route deze invloed verminderen?

- Beschreven dient te worden welke invloed is te verwachten van het toenemende verkeer over de toegangswegen op diens omgeving. Welke verkeersbeperkende maatregelen (zoals een éénrichtingsverkeer) en alternatieven met gebruik van vormen van openbaar vervoer en langzaam verkeer (bijv. opstapbusjes en witte fietsen) kunnen deze invloed beperken?
- In hoeverre is het haalbaar dat ter plaatse van de nieuwe recreatieve inrichtingen (kampeerplaats) aan de daartoe te stellen geluidseisen (bijvoorbeeld etmaalwaarde van 50 db(A)) wordt voldaan, dit mede gelet op de bestaande en te voorziene ontwikkelingen van industrievestigingen.

7.4.5. Volksgezondheid en veiligheid

De volgende punten verdienen nadere aandacht:

- Kwaliteit van zeewater voor zwemmen ter hoogte van Strandvlakte en het kleine strand, voorzover deze beïnvloed wordt door de ontwikkeling van het strandplan.
- Een berekening van de mate van luchtverontreiniging (koolmonoxide, lood) op kritische punten in woonwijken langs de toevoerwegen tijdens eventuele langdurige filevorming.
- Het is noodzakelijk aandacht te schenken aan de veiligheidssaspecten van de olieleiding van Union Oil, de kans op een scheepvaartongeluk en de kans op een overstroming bij stormvloed. Daarbij gaat het om de veiligheid zoals die wordt beïnvloed door de recreatieve ontwikkeling van de Strandvlakte. Te denken is daarbij allereerst aan het risico van beschadiging van de olieleiding tijdens aanleg van de jachthaven e.d. en tijdens onderhoudswerkzaamheden later. Hierbij kunnen wellicht de nieuwe concept-richtlijnen van het ministerie van VROM omtrent zoneringen rond olietransportleidingen worden betrokken (vgl. reactie Nederlandse Gasunie). Daarbij is tevens aan te geven hoeveel olie uit de leiding kan wegstromen. De kans op scheepvaartongelukken dient betrekking te hebben op de gevolgen van de toename in bewegingen van de recreatievaart.

7.4.6. Overige aspecten

Nadere aandacht verdient:

- Het MER dient een totaal beeld te geven van de afwaterings- en rioleringsaspecten en van de verwijdering van afvalstromen van iedere bouwsteen afzonderlijk en alle bouwstenen tezamen en de invloeden daarvan op het milieu (afvoer, waterkwaliteit, lozingspunten).
- Het MER dient een beschouwing te bevatten over mogelijke windhinder ten gevolge van de hogere bebouwing.

7.4.7. Indirecte gevolgen en gevolgen van secundaire activiteiten

Aandacht verdient:

- Wat zijn de gevolgen van de plannen voor de huidige (illegale?) motorcross op de Strandvlakte? In hoeverre zal dit gebeuren zich meer naar het zuiden kunnen verplaatsen; naar het gebied met natuurfunctie?
- Zijn er ten gevolge van de toenemende verkeersstromen elders verkeersvoorzieningen nodig?

8. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN/VARIANTEN

8.1.

De verschillen en overeenkomsten van de alternatieven/varianten moeten - althans ten aanzien van de milieu-gevolgen - duidelijk worden gepresenteerd. Daarbij dienen de milieu-gevolgen te worden vergeleken met die van de ontwikkeling van de bestaande toestand zonder uitvoering van het project (autonome ontwikkeling).

8.2.

Welke gangbare milieukwaliteitseisen (normen, streefwaarden) en uitgangspunten van het milieubeleid zijn daarbij beschouwd?

8.3.

Aandacht verdienen de volgende punten:

- Een relatieve voorkeursvolgorde van de alternatieven/varianten per milieu-aspect, selectie criterium; waar mogelijk aan de hand van kwantitatieve informatie over effecten, zodat absolute grootte-orde in het oog zijn te houden.
- In welke mate de initiatiefnemer zijn doelstellingen denkt te kunnen verwezenlijken met de voorgestelde oplossingen.
- Kostenaspecten (niet verplicht in het kader van milieu-effectrapportage).

9. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

9.1.

Welke leemten in kennis en informatie zijn blijven bestaan *) en welke betekenis mag daaraan worden gehecht voor de besluitvorming? Waarom zijn deze leemten en onzekerheden **) blijven bestaan en van welke aard zijn zij?

9.2.

De vastgestelde leemten in kennis en onzekerheden kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie. Zij behoren te worden betrokken bij een in concept op te stellen evaluatie-programma van de daadwerkelijk optredende gevolgen voor het milieu in de uitvoeringsfase en in de gebruiksfase. In het MER kunnen reeds enkele aandachtspunten in dit kader worden aangegeven, dus ook voordat de uiteindelijke keuze uit de alternatieven is gemaakt. Ook kan worden aangegeven hoe organisatorisch zeker zal worden gesteld, dat te zijner tijd tijdens de bouw, de aanleg en het gebruik van (de bouwstenen van) het project de bescherming van het milieu de volle aandacht krijgt. Daartoe zou mede een schets van een mogelijk systeem van milieukwaliteitsbewaking (grondwaterstanden, waterkwaliteit, veranderingen in bepaalde vogelpopulaties en vegetaties, geluid) van de werkelijk optredende milieu-effecten dienen te worden gegeven. Tevens verdient aandacht welke maatregelen kunnen worden genomen als bepaalde gestelde milieu-specificaties, die gevolgd worden met behulp van "monitoring" of anderszins (bijvoorbeeld inspectie), niet worden bereikt.

*) Wellicht bevat de projectnota/MER grootschalige locatie voor de berging van baggerspecie uit het benedenrivierengebied (Slufterdam) mogelijk nog bruikbare informatie.

**) Onzekerheden en nauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en/of in de gebruikte gegevens; andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot de milieu-gevolgen op korte en langere termijn; gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden.

10. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

10.1.

Het MER kan onderdeel zijn van een document met bredere strekking (het ontwerp-bestemmingsplan). Het zal echter wel duidelijk afzonderlijk herkenbaar moeten zijn. Dit kan o.a. worden bereikt door een behandeling in hoofdstukken volgens de systematiek van artikel 41j van de Wet m.e.r.

10.2.

Onderbouwende informatie kan in bijlagen of werkdocumenten worden opgenomen. Hoewel deze "technische" documenten onderdeel van het MER behoren te zijn, kan de verspreiding beperkt zijn (alleen op aanvraag).

10.3.

In het MER moeten keuze-elementen die bepalend zijn geweest bij de opstelling duidelijk naar voren worden gebracht.

11. SAMENVATTING VAN HET MER

11.1.

In de samenvatting van het MER zal kort en overzichtelijk de kern van de hoofdtekst van het MER bereikbaar en begrijpelijk moeten worden gemaakt voor betrokkenen. Met andere woorden deze als zodanig herkenbare samenvatting dient de milieu-punten te bevatten, die bij de uiteindelijke besluitvorming moeten worden overwogen. De onderlinge verschillen van de alternatieven/varianten dienen daarbij waar mogelijk kwantitatief, of anders kwalitatief zo goed mogelijk verifieerbaar getypeerd te worden (eventueel toegelicht met één of meer overzichtstabellen, kaarten of figuren). De voorgenomen activiteit, de eigen voorkeur van de initiatiefnemer uit de mogelijke oplossingen, zou daarbij (duidelijk) gemotiveerd moeten worden aangegeven.

Ook verdienen belangrijke, resterende leemten in kennis en informatie vermelding in de samenvatting.

BIJLAGE

Lijst van reacties

nr.	datum	persoon of instantie
1	130387	Ministerie van Defensie, Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, Directie Noord-Holland
2	230387	Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Haarlem en omstreken
3	240387	Directoraat-Generaal van de Volkshuisvesting, Ministerie van Vrom
4	250387	Natuurmonumenten te 's-Graveland
5	270387	N.V. Nederlandse Gasunie te Rijswijk
6	300387	IVN Midden-Kennemerland te Castricum
7	310387	Provinciale Milieufederatie, Contact Milieubescherming Noord-Holland te Zaandam
8	310387	Stichting Duinbehoud te Leiden
9	030487	Provinciale Planologische Dienst van Noord-Holland
10	090487	Provinciale Waterstaat van Noord-Holland
11	270487	Hoogheemraadschap van Rijnland
12	290487	Directeur Landbouw, Natuur en Recreatie in Noord-Holland, ook namens de Inspectie Volksgezondheid in Noord-Holland